

แนวทางพัฒนาโรงภาพยนตร์อิสระเพื่อเพิ่มพื้นที่การแสดงออกทางศิลปะ  
The Development Independent Cinema for Increase Expression  
Art Space

ธีร์ คำหอม<sup>1</sup> มนตรา ตรีชั้น<sup>2</sup>

Thee Kumhom, Montra Trichan

**บทคัดย่อ (Abstract)**

โครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ของโรงภาพยนตร์อิสระและพื้นที่ทางศิลปะ เพื่อนำไปสู่การออกแบบร่างโรงภาพยนตร์อิสระให้มีการเพิ่มพื้นที่การแสดงออกกิจกรรมทางศิลปะ โดยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพสัมภาษณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจภาพยนตร์อิสระและพื้นที่ทางศิลปะ ร่วมกับการเก็บข้อมูลการเข้าฉายของภาพยนตร์นอกกระแส เพื่อใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่าสถานการณ์ของโรงภาพยนตร์อิสระและพื้นที่ทางศิลปะส่วนใหญ่จำกัดอยู่ในกรุงเทพมหานคร และมีแนวโน้มการรับชมภาพยนตร์นอกกระแสในโรงภาพยนตร์อิสระน้อยลงโรงภาพยนตร์อิสระจึงแก้ปัญหาด้วยการให้บริการเช่าพื้นที่ในลักษณะอื่นๆ เช่น อีเว้นท์ อบรม เสวนา จัดแสดงผลงานนักศึกษาและอื่นๆ เป็นต้น ผู้วิจัยพบว่าพื้นที่ของโรงภาพยนตร์อิสระที่สามารถใช้ร่วมกับพื้นที่ทางศิลปะยังคงมีส่วนสำคัญต่อผู้สนใจศิลปะ ซึ่งมีการปรับเปลี่ยนลักษณะของการให้บริการพื้นที่โรงภาพยนตร์อิสระและพื้นที่ทางศิลปะ สู่การเป็นธุรกิจของพื้นที่ที่สามารถรองรับหลากหลายวัตถุประสงค์ได้

**คำสำคัญ (Keywords):** โรงภาพยนตร์อิสระ; พื้นที่แสดงงานศิลปะ; การออกแบบ

---

Received: 2021-09-13 Revised: 2021-10-26 Accepted: 2021-10-28

<sup>1</sup> คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม Faculty of Humanities and Social Sciences Nakhon Pathom Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: suddipong5525@gmail.com

<sup>2</sup> คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม Faculty of Humanities and Social Sciences Nakhon Pathom Rajabhat University

## Abstract

The research aims to study and analysis are situation of independent movie theater and gallery. For sketch design the Independent movie theater to increase art activity expression space. Qualitative research methods: in-depth interview and document analysis are used to explore movie screening for used Content Analysis. The findings show that the situation of Independent movie theater and gallery. Most of them are in Bangkok and less likely. Independent movie theater and gallery solving the problem by providing other types of space rental services such as events, seminars, student exhibitions, etc. The in-depth interviews also reveal that space of independent movie theater and gallery are used together. Are important role for those interested in art, There should be modifications to the independent movie theater and gallery service. To become a business in the area that can serve various purposes.

**Keywords:** Independent Movie; Art Space; Design

## บทนำ (Introduction)

การศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาโรงภาพยนตร์อิสระเพื่อเพิ่มพื้นที่การแสดงออกทางศิลปะ นั้นเริ่มต้นจากผู้วิจัยมีความสนใจในอิทธิพลของภาพยนตร์นอกกระแสและความสำคัญของผลงานศิลปะ ซึ่งภาพยนตร์นอกกระแส (Independent Cinema) หรืออาจเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าภาพยนตร์อิสระ หรือเรียก สั้นๆว่า “หนังอินดี้” หมายถึง ภาพยนตร์ที่ผลิตโดยผู้สร้างอิสระ ปราศจากการครอบงำทางความคิด และจุดมุ่งหมาย ทางการค้า จากระบบอุตสาหกรรมผลิตภาพยนตร์หลัก (Mainstream) มีแนวทางการสร้าง และกระบวนการที่แตกต่างไปจากภาพยนตร์กระแสหลัก ในแง่การถ่ายทอและเนื้อหา โดยทั่วไปแล้วมักจะมีต้นทุนการผลิตที่ไม่สูง และอาจต้องใช้เงินทุนส่วนตัวของผู้สร้างเอง หรือจากแหล่งทุนอิสระอื่น ๆ ซึ่งภาพยนตร์ในแง่ความเป็นงานศิลปะแขนงหนึ่งนั้น สามารถสะท้อนให้เห็นมิติทางสังคม อย่างหลากหลายแง่มุม ทั้งทางวัฒนธรรมและสังคม หากได้รับซึ่งอิทธิพลทางธุรกิจเข้ามาเกี่ยวข้องมาก ๆ นั้น มักจะขาดไปซึ่งเสียงสะท้อนของสังคมในแง่ของความเป็นจริง เมื่อภาพยนตร์นอกกระแสไม่ได้ถูกสร้างโดยผู้มีเงินทุนรายใหญ่ ผลที่ตามมาคือทำให้พื้นที่ในการจัดฉายภาพยนตร์อิสระนั้น มีช่องทางไม่มาก และหากว่าภาพยนตร์อิสระเหล่านี้มีโอกาสในการเข้าโรงฉาย ก็มักเป็นเพียงโรงภาพยนตร์ทางเลือก หรือโรงภาพยนตร์อิสระเท่านั้น ซึ่งมักจะกระจายตัวอยู่แต่ในกรุงเทพมหานคร และเมืองเศรษฐกิจสำคัญเพียงไม่กี่จังหวัดเท่านั้น ซึ่งนั่นหมายถึงโอกาสที่ลดน้อยลง และขาดไปซึ่งภาพยนตร์ที่หลากหลายของผู้ชม ทำไมเราดูภาพยนตร์ คงมีหลายเหตุผล

ที่ทำให้ผู้ที่ชื่นชอบภาพยนตร์ดูภาพยนตร์ เราได้พบเห็นสถานที่อื่นที่เราไม่เคยไป สัมผัสประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่ได้รับจากภาพยนตร์ เราต้องการที่จะได้ยินสิ่งที่ดี ๆ ช่วยต่อเติมแรงบันดาลใจในชีวิต ขบคิดและศึกษาจากเรื่องราวที่น่าสนใจคาดหวังถึงความประหลาดใจ แปลกใหม่และให้ปัญญาความคิด เรียนรู้วัฒนธรรมที่แตกต่าง ซึ่งโดยรวมแล้วเราดูภาพยนตร์เพื่อความบันเทิงแม้รู้ว่าภาพยนตร์นั้นจะเกี่ยวกับความตึงเครียดและความขัดแย้งก็ตาม แต่กว่าจะเป็นภาพยนตร์ที่เราได้ชมผ่านตาไปนั้น กระบวนการต่าง ๆ ที่ผู้สร้างนั้นสร้างสรรค์จนกว่าจะก่อเกิดเป็นภาพยนตร์ให้เราได้ชมนั้น ต้องผ่านกระบวนการที่หลากหลายและข้องเกี่ยวกับผู้ที่มีความเชี่ยวชาญหลากหลายสาขาวิชา และในบรรยากาศที่หาได้ยากของการชมภาพยนตร์นอกกระแสนั้นคือการรับชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์ ซึ่งต้องเป็นโรงภาพยนตร์อิสระที่จัดฉายประกอบการการเสวนาพูดคุยถึงภาพยนตร์ หรือการเกิดกิจกรรมหลังการฉายก็นับเป็นส่วนหนึ่งของการรับชมภาพยนตร์นอกกระที่หาไม่ได้ในโรงหนังทั่วไปตามห้างสรรพสินค้า หรือการรับชมภาพยนตร์ออนไลน์ ฉะนั้นความสำคัญของโรงภาพยนตร์อิสระนั้นจึงยังคงมีคุณค่าต่อสังคมและวัฒนธรรม

การวางตัวของโรงภาพยนตร์อิสระนั้น หากเกิดขึ้นในพื้นที่ใดหรือในชุมชนและเมืองใด มักทำหน้าที่เชื่อมโยงบุคคลและชุมชนโดยรอบเข้าสู่บริบทของการแลกเปลี่ยน และแบ่งปันซึ่งความคิดเห็นแม้เป็นความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดพื้นที่การทำงานศิลปะ ซึ่งไม่ได้หมายรวมถึงเพียงแค่กระบวนการทำงานศิลปะ แต่ยังหมายรวมถึงการยกระดับจิตใจของชุมชนและบริบทเมืองนั้น ๆ เพราะการเกิดขึ้นของพื้นที่ทางศิลปะ โรงภาพยนตร์อิสระและพื้นที่ในการทำงานศิลปะ นับเป็นสถานที่ของผู้คนที่ต้องการแรงบันดาลใจจากการรับชมผลงานศิลปะ ภาพยนตร์ และพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนพูดคุยเรื่องศิลปะ บริบททางประวัติศาสตร์ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของชาติ เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ของสังคมยุคหลังสมัยใหม่ จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องของ Blumler & Katz (1974) อธิบายว่า ผู้ใช้สื่อจะมีบทบาทที่สำคัญในการเลือกและบริโภคสื่อ ผู้ใช้สื่อเป็นบุคคลที่มีส่วนสำคัญที่สุดของขั้นตอนการสื่อสารและเป็นผู้ที่เลือกใช้สื่อเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของตนเองในการใช้ หรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่า ผู้ใช้สื่อจะเลือกใช้สื่อที่สามารถสนองความต้องการของตนเอง ดังนั้นทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ จึงตั้งสมมุติฐานว่า ผู้ใช้สื่อจะเลือกใช้สื่อที่สร้างความพอใจให้แก่ตนสูงสุด จึงเกิดความสนใจต่อผู้วิจัย ในการที่จะเพิ่มพื้นที่ที่โรงภาพยนตร์อิสระและพื้นที่ในการแสดงออกทางศิลปะ การวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงมุ่งหวังที่จะศึกษาบริบทของพื้นที่โรงภาพยนตร์อิสระและพื้นที่จัดแสดงงานศิลปะ ที่ประกอบการธุรกิจด้านโรงภาพยนตร์อิสระ และผู้ประกอบการการจัดแสดงงานศิลปะอยู่ในปัจจุบัน (2563) เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมให้เกิดพื้นที่ในการเรียนรู้ทางศิลปะอย่างกว้างขวาง

## วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

- เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สถานการณ์ของโรงพยาบาลนตรีอิสระและพื้นที่ทางศิลปะ
- เพื่อออกแบบร่างโรงพยาบาลนตรีอิสระให้มีการเพิ่มพื้นที่การแสดงออกกิจกรรมทาง

ศิลปะ

## วิธีดำเนินการวิจัยวิธีดำเนินการวิจัย (Research Objective)

งานวิจัยเรื่อง แนวทางพัฒนาโรงพยาบาลนตรีอิสระเพื่อเพิ่มพื้นที่การแสดงออกทางศิลปะ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าชมภาพยนตร์ ประกอบด้วย ผู้ประกอบการด้านโรงพยาบาลนตรีและสถานที่แสดงงานศิลปะ และนักวิชาการด้านภาพยนตร์และศิลปะ เพื่อให้ได้ตัวแบบโรงพยาบาลนตรีอิสระที่จัดสรรพื้นที่ให้การแสดงออกทางศิลปะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 13 คน ได้แก่ ผู้รับชมภาพยนตร์ในโรงพยาบาลนตรีจำนวน 5 คน ผู้ประกอบการหรือผู้จัดการโรงพยาบาลนตรีอิสระ จำนวน 5 คน นักวิชาการด้านภาพยนตร์จำนวน 2 คน นักวิชาการด้านศิลปะจำนวน 1 คน

### เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบประเมิน เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมของข้อมูลโดยผู้วิจัยได้ตั้งคำถามจากกรอบแนวคิดและทฤษฎี โดยผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเอง

### วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลผู้รับชมภาพยนตร์ในโรงพยาบาลนตรี ผู้ประกอบการโรงพยาบาลนตรี นักวิชาการด้านภาพยนตร์และศิลปะ จำนวน 13 คน โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าชมภาพยนตร์ ผู้ประกอบการด้านโรงพยาบาลนตรีและสถานที่แสดงงานศิลปะ

### สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

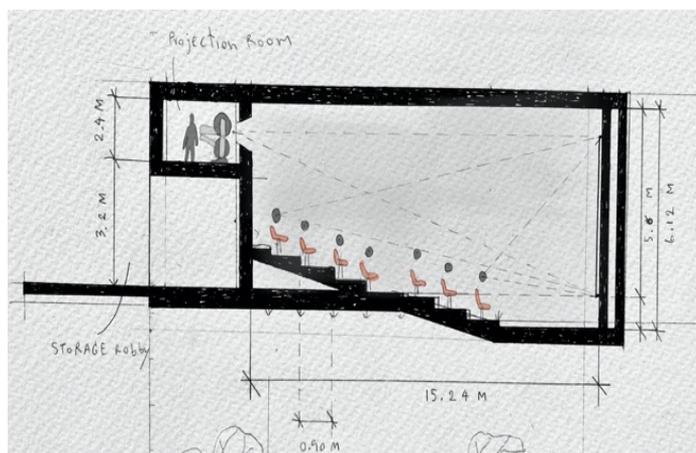
2. สถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้านปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงพยาบาลนตรีอิสระและแกลอรีแสดงงานศิลปะ ตามขอบเขตด้านพื้นที่ในการศึกษาในงานวิจัยนี้ เกี่ยวกับปัจจัยทางการตลาดของภาพยนตร์นอกระแสด ประกอบด้วย ด้านราคา ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านลักษณะทางกายภาพ และด้านกระบวนการ

## ผลการวิจัย (Research Results)

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมาเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 46.1 โดยส่วนใหญ่มีอายุ 25 - 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.1 เท่ากับอายุ 35 ปีขึ้นไป ที่คิดเป็นร้อยละ 46.1 รองลงมาอายุ 15 - 24 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.6 ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 69.2 รองลงมามีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 30.7 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 84.6 รองลงมาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. เท่ากับระดับสูงกว่าระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 7.6 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมามีรายได้ เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23

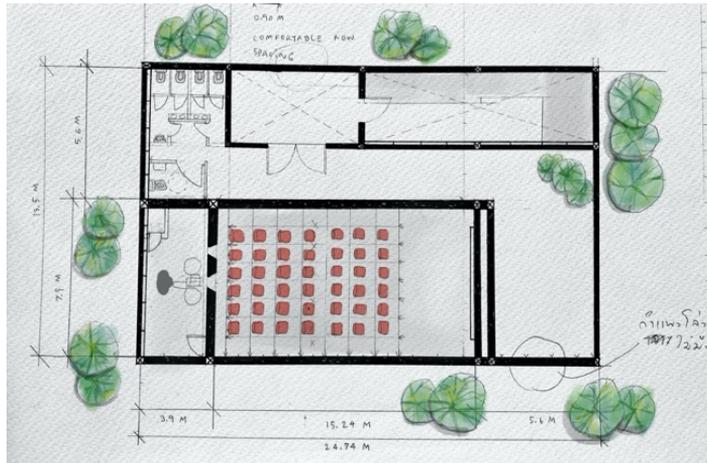
2. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงภาพยนตร์อิสระและแกลอรีแสดงงานศิลปะ ตามขอบเขตด้านพื้นที่ในการศึกษาในงานวิจัยนี้ เกี่ยวกับปัจจัยทางการตลาดของภาพยนตร์นอกกระแส ประกอบด้วย ด้านราคา ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านลักษณะทางกายภาพ และด้านกระบวนการให้บริการพบว่า ผู้ใช้บริการธุรกิจโรงภาพยนตร์อิสระ ให้ความสำคัญกับปัจจัยทางด้านกระบวนการให้บริการ มากที่สุด ( $x = 3.62$ , S.D. = 0.78 ) รองลงมาให้ ด้านลักษณะทางกายภาพ ( $x = 3.60$ , S.D. = 0.78) ในขณะที่ ให้ความสำคัญกับปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดน้อยที่สุด ( $x = 3.55$ , S.D. = 0.68 )

3. การนำเสนอแบบร่างโรงภาพยนตร์อิสระ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาโรงภาพยนตร์อิสระเพื่อเพิ่มพื้นที่การแสดงผลงานทางศิลปะ ผู้วิจัยเริ่มจากกระบวนการวาดร่างภาพ (Drawing & Sketch) และกระบวนการขึ้นรูปทรง 3 มิติ (3D Architecture)

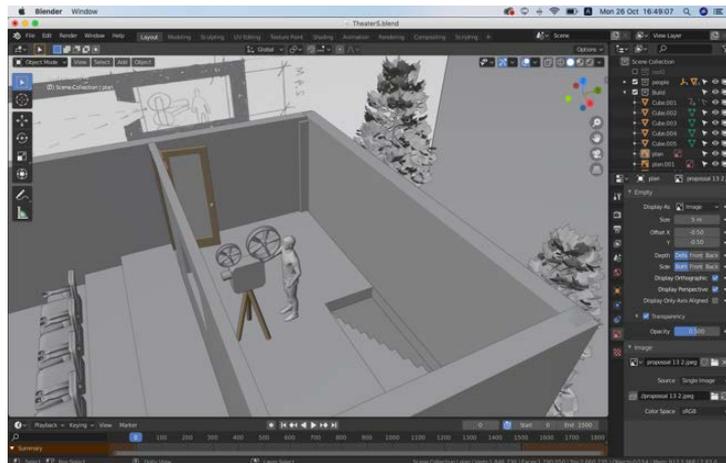


ภาพที่ 1 ภาพตัดส่วนห้องฉายภาพยนตร์

ที่มา : อีร์ คำหอม



ภาพที่ 2 ภาพมุมมองแปลน ส่วนรอบบริเวณอาคาร  
ที่มา : ชีร์ คำหอม



ภาพที่ 3 กระบวนการออกแบบ 3 มิติ  
ที่มา : ชีร์ คำหอม

### อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การออกแบบพื้นที่โรงภาพยนตร์อิสระเพื่อให้สามารถใช้ร่วมกับการแสดงศิลปะแขนงต่าง ๆ ร่วมได้นั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงบริบทของสถานที่ที่สร้าง หรือทำเลที่ตั้งที่เหมาะสม รวมถึงการคมนาคมโดยรอบ รูปแบบอาคารที่เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นส่วนช่วยในการประหยัดงบประมาณของอาคารในการใช้พลังงานและรักษาอาคารและบริเวณโดยรอบ เพราะปัจจัย

สำคัญที่ส่งผลให้สถานการณ์การรับชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์นั้นลดลง ซึ่งหมายถึงทั้งภาพยนตร์ในกระแสและภาพยนตร์นอกกระแส หรือภาพยนตร์อิสระทั้งในประเทศและต่างประเทศด้วยนั้น พฤติกรรมที่เปลี่ยนไปแล้วของผู้รักชอบในการชมภาพยนตร์คือ เขาสามารถดูภาพยนตร์ผ่านช่องทางออนไลน์ ผ่านการสตรีมมิ่งภาพยนตร์มาด้วยคุณภาพที่ดี ซึ่งทำให้ผู้ชมมีต้นทุนในการดูภาพยนตร์ที่เลือกหรือสนใจ ด้วยต้นทุนที่ถูกลง ทั้งในเรื่องของต้นทุนด้านราคา ต้นทุนด้านเวลาซึ่งเป็นส่วนสำคัญมากในสังคมสมัยใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ สราวุฒิ ทองศรีคา (2559) ที่กล่าวว่า การสตรีมมิ่งถือว่าเป็นช่องทางใหม่ในการจำหน่ายภาพยนตร์ในการขยาย ตลาด ในอนาคตถ้าคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตกลายเป็นพื้นฐานในชีวิตประจำวัน การบริการภาพยนตร์ บนอินเทอร์เน็ตอาจส่งผล กระทบต่ออุตสาหกรรมและพฤติกรรมของผู้ชมภาพยนตร์ จากการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงให้เห็นว่าแนวโน้มในการรับชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์นั้นน้อยลง และโรงภาพยนตร์อิสระต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับแนวโน้มของพฤติกรรมผู้รับชมในอนาคต เพราะการสามารถเลือกช่วงเวลาที่เหมาะสมในการรับชมภาพยนตร์ได้เองนั้น เปลี่ยนแปลงโรงภาพยนตร์และพฤติกรรมผู้ชมภาพยนตร์ไปมากในช่วงเวลาไม่กี่ปีที่ผ่านมา รวมทั้งในสภาวะที่ภาพยนตร์ที่หลากหลายรูปแบบสตรีมมิ่งอยู่ในโลกออนไลน์นั้น ทำให้ผู้ชมสามารถเลือกตามความสนใจของตนเองได้ตามเวลาที่มีจำกัด

จากการวิเคราะห์เนื่องจากส่วนใหญ่ผู้ชมที่เข้ามารับชมนั้นเป็นกลุ่มคนที่อยู่ในช่วงวัยทำงานเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือกลุ่มนักศึกษา ซึ่งทั้ง 2 กลุ่มนี้ กลุ่มวัยทำงานมักให้ความสนใจกับเรื่องหน้าที่การงานเป็นส่วนใหญ่ และกลุ่มนักศึกษามักให้ความสนใจต่อหลายๆเรื่อง เช่นกัน ดังนั้นข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจึงเป็นเรื่องของการเน้นไปที่รูปแบบของกิจกรรมหลังการรับชมเป็นต้น เช่นมีการเสวนากันหลังฉายภาพยนตร์จบเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ต่อภาพยนตร์นั้น ๆ ที่รับชม มีการเชิญผู้เชี่ยวชาญในประเด็นที่ภาพยนตร์นำเสนอเพื่อการให้ข้อมูลเพิ่มเติมมากขึ้น หลากหลายมากขึ้น หรือเพื่อแสดงให้เห็นการเชื่อมโยงของประเด็นในภาพยนตร์กับบริบทสังคมไทยกับสังคมอื่น ๆ และยังแนะนำให้หาวิธีส่งเสริมการตลาดที่เหมาะสม ซึ่งจะทำให้ผู้สนใจภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ มีแนวโน้มที่จะเดินทางมารับชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องบทความวิจัยของธนภรณ์ ฅายีเนตร และรัชนิกร แซ่วัง (2562) ที่กล่าวว่า โรงภาพยนตร์สามารถกลับมาดึงดูดผู้ชมอีกครั้ง ถ้ามีการปรับกลยุทธ์ เพราะวัฒนธรรมการรับชมของผู้ชมย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสิ่งเร้าเช่นเดียวกัน จากการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยยังพบว่ากลุ่มตัวอย่าง คาดหวังให้มีโรงภาพยนตร์ที่นำภาพยนตร์นอกกระแสมาจัดฉายมากขึ้น และอยากให้มีมากขึ้นในพื้นที่ต่างจังหวัดเช่นกัน เพราะเห็นว่าศิลปะภาพยนตร์และพื้นที่แสดงงานศิลปะนั้นยังมีอยู่น้อย

## ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ผู้วิจัยเสนอว่าสามารถนำไปต่อยอดงานวิจัยในเรื่องของแนวโน้มของผู้ชมภาพยนตร์นอกกระแสและในเรื่องพื้นที่ทางศิลปะต่อประโยชน์สาธารณะในอนาคต

## เอกสารอ้างอิง (Reference)

- ดุสิตา จีระจิตต์. (2549). พฤติกรรมผู้บริโภคและปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจชมภาพยนตร์ที่โรงภาพยนตร์เอสเอฟซีในมาซิดี สาขามาบุญครอง. การศึกษาค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ธเนศวร ศรีสุขพงษ์ศักดิ์. (2547). การเปรียบเทียบการเลือกชมภาพยนตร์จากโรงภาพยนตร์ที่ตั้งอยู่ในศูนย์การค้ากับโรงภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นมาเป็นการเฉพาะในเขตกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง
- ไทยบิซเซ็นเตอร์ออนไลน์. (2550). ประวัติภาพยนตร์ไทย. สืบค้น 2562, ธันวาคม 4, จาก <http://www.thaibizcenter.com>
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2551). ธุรกิจโรงภาพยนตร์. สืบค้น 15 ตุลาคม 2563, จาก <http://www.kasikornresearch.com>
- สมาคมผู้บริโภค. (2552). ประวัติภาพยนตร์โลก. สืบค้น 4 ธันวาคม 2563, จาก <http://www.whitemedia.org>.